

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
EUROPOS REIKALŲ KOMITETAS**

**NUOMONĖ
DĖL EUROPOS KOMISIJOS PASIŪLYMO DĖL EUROPOS TARYBOS
REGLAMENTO DĖL EUROPOS PROKURATŪROS ĮSTEIGIMO**

2014 m. liepos 16 d. Nr. V-2014-4174
Vilnius

Laikydamasis nuoseklios pozicijos, išdėstytos Seimo Europos reikalų komiteto 2013 m. spalio 11 d. išvadoje dėl Europos Komisijos pasiūlymo dėl Europos Tarybos reglamento dėl Europos prokuratūros įsteigimo, Nr. COM(2013) 534 (toliau – pasiūlymas) galimo prieštaravimo subsidiarumo principui, kurioje pritarta ir Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto 2013 m. spalio 2 d. išvadoje dėl pasiūlymo išdėstytiems įžvalgoms,

išklauses Teisingumo ministerijos pateiktą informaciją apie derybų dėl pasiūlymo Europos Sąjungos Taryboje rezultatus,

išnagrinėjęs 2014 m. balandžio 11 d. priimtą Nyderlandų Atstovų Rūmų nuomonę dėl pasiūlymo,

atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 16 d. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto protokolinį nutarimą dėl Nyderlandų Atstovų Rūmų nuomonės dėl pasiūlymo ir

pritardamas Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonei, išdėstyta 2014 m. liepos 16 d. komiteto išvadoje dėl pasiūlymo (ES-13-137),

Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komitetas,

1. pabrėžia, kad efektyvi Europos Sąjungos finansinių interesų apsauga yra labai svarbi ir turi būti užtikrinama ne tik tinkamomis nacionalinio pobūdžio, bet ir Sąjungos lygmens priemonėmis, todėl Europos Komisijos iniciatyvą stiprinti Europos Sąjungos finansinių interesų apsaugą, įsteigiant Europos prokuratūrą, sukuriant vieningą Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių nusikaltimų tyrimo ir patraukimo atsakomybės už juos sistemą, užtikrinant glaudų Europos ir nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą ir veiksmingus informacijos mainus, vertina palankiai.

2. nepitaria pasiūlyme siūlomam Europos prokuratūros (toliau – EPPO) valdymo (hierarchinės struktūros su vienu vadovu) modeliui. Komitetas laikosi nuomonės, kad turėtų būti steigiama ne supranacionalinė, o kolegiali, padedanti valstybėms narėms bendradarbiauti, institucija, todėl palaiko, atsižvelgus į diskusijų Europos Sąjungos Taryboje (toliau – Taryba) rezultatus, Tarybai pirmininkaujančios Graikijos parengtame kompromisiniame dokumente pasiūlytu EPPO kolegialaus valdymo modeliu, pagal kurį strateginiai bei horizontalaus pobūdžio sprendimai būtų priimami kolegijoje, susidedančioje iš valstybių narių atstovų ir kurios darbą koordinuotų vyriausiasis prokuroras, o tiesioginę tyrimo priežiūrą koordinuotų Europos prokuroras iš tos valstybės, kurioje vyksta tyrimas. Komitetas pažymi, kad nustatant kolegijos, nuolatinę kolegiją, Europos prokurorų ir deleguotųjų prokurorų kompetenciją ir įgaliojimus, jų tarpusavio sąveiką reglamentuojančias nuostatas, turi būti siekiama užtikrinti tyrimo efektyvumo bei proceso greitumo principų įgyvendinimą.

3. sutinka, kad EPPO kompetencija pasiūlyme nustatyta neaiškiai. Komitetas pritaria siekiui išlaikyti valstybių narių suverenitetą, todėl mano, kad išimtinė EPPO kompetencija kovoti su Europos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiomis nusikalstamomis veikomis neturėtų reikšti, kad valstybės narės negali veikti šioje srityje. EPPO turėtų būti suteikiama tik EPPO veiklos tikslų įgyvendinimui būtina kompetencija, nepagrįstai jos neišplečiant. Pasiūlyme turi būti

nustatyti aiškūs kriterijai, leidžiantys atriboti EPPO ir valstybių narių kompetenciją. Komiteto nuomone su pasiūlymu kartu turi būti pateikiamas ir pasiūlymas dėl direktyvos, kurioje būtų apibrėžiamos EPPO kompetencijai priklausančios konkrečios Europos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios nusikalstamos veikos. Komitetas taip pat abejoja, ar Pasiūlyme numatyta EPPO papildoma kompetencija tirti su Europos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiomis nusikalstamomis veikomis susijusias ir kitas nusikalstamas veikas neviršija Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 86 straipsnyje įtvirtintų EPPO kompetencijos ribų. Komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad mažareikšmių bylų sutelkimas EPPO galėtų neigiamai atsiliiepti nusikaltamų veikų tyrimų efektyvumui ir administracinei naštai, todėl mano, kad tokias bylas efektyviau būtų spręsti nacionaliniu lygiu, o tarpvalstybinių bylų atveju – glaudžiau bendradarbiaujant su kitomis valstybėmis narėmis.

4. EPPO institucinė sąranga remtųsi tiek nacionaliniu, tiek Europos Sąjungos lygiais grindžiamu dualistiniu teisėtumu, todėl mano, kad tinkamai EPPO veiklos priežiūrai būtinas tiek Europos Parlamento, tiek nacionalinių parlamentų dalyvavimas. Komitetas taip pat pabrėžia, kad nustatant EPPO veiklos priežiūros procedūras turi būti užtikrinamas EPPO nepriklausomumo principas.

5. laikosi nuomonės, kad Nyderlandų Atstovų Rūmų nuomonė negali būti vertinama vienareikšmiškai. EPPO dalyvavimas procese kaip „*ultimum remedium*“, t.y. kai EPPO turėtų įgaliojimus imtis aktyvių veiksmų tik tuo atveju, jei valstybė narė nesiimtų jokių veiksmų arba jos veiksmai būtų neadekvatūs, galėtų pasiteisinti mažareikšmių bylų atveju, tačiau abejotina, ar šiuo atveju būtų įmanoma pasiekti efektyvumo bei išvengti per ilgo delsimo susidūrus su sudėtingesnėmis, didelio masto nusikalstamomis veikomis.

Europos reikalų komiteto pirmininkas

Gediminas Kirkilas